

Uttalande från årsmötet 23 mars 2025

Eftervåldet – ett ovärdigt liv för kvinnor som lämnat förövaren

I anslutning till årsmötet fick medlemmar i kvinno- och tjejjourerna möjlighet att få mer kunskap om eftervåldet tillsammans med forskaren Sara Skog Waller och juristen Jenny Sarfati.

Eftervåldet är det våld som förövaren fortsätter att utsätta kvinnan för sedan hon lämnat honom. Det är ett ovärdigt liv som hon och barnen får leva efter att ha separerat från förövaren. Hon har gjort allt i sin makt för att våldet ska upphöra och trodde att våldet skulle ta slut när hon lämnade honom och att hon skulle få leva i frihet. I kvinno- och tjejjourerna har vi erfarenhet av att nästan alla kvinnor och tjejer som lämnat sin förövare fortsätter att bli utsatta för eftervåldet på olika sätt. Ofta upplever kvinnan att eftervåldet är värre än det våld hon utsattes för i relationen.

Mannen accepterar inte att kvinnan har lämnat honom, han talar illa om henne och sprider rykten, han använder barnen för att hämnas, han utövar våld i vårdnad-, boende och umgängesprocessen, han hotar kvinnan på olika sätt och kan ofta bli aggressiv och farlig för henne, han fortsätter att ha makt över henne, kontrollerar och förföljer henne. I eftervåldet kan han till och med mörda kvinnan och/eller barnen, till exempel mordet på Tintin.

Vad gör samhället?

Tingsrätten dömer till gemensam vårdnad och umgänge trots att mannen i relationen har utsatt kvinnan för våld och även barnen har levt med våldet. Domstolen möjliggör att han kan använda barnen för att hämnas och sabotera umgänget.

Eftervåldet anses ofta som en tvist eller kvinnans samarbetsproblem med mannen. Det är kvinnan som ska agera för att inte bli utsatt av honom, att hålla sig undan, att vara på sin vakt, att blockera telefonen, att söka skydd, att kunna samarbeta med honom.

Kvinnan upplever sig ensam i sin situation med eftervåldet, vilket beror på bristen av stödet från samhället. Det är kvinnan som får fly, gömma sig och avsäga sig sin identitet, i brist på begränsningar av mannens eftervåld.

Polisen kan inget göra för att mannen inte går att nå med åtgärder. Socialtjänsten brister i stödet till kvinnan och att begränsa honom från att utsätta henne för eftervåldet.

I kvinnojourerna får kvinnan och barnen ett värdigt stöd i eftervåldet. Vi påverkar myndigheterna att inse allvaret med eftervåldet som kvinnan och barnen utsätts för. Vi är liksom kvinnan ofta maktlösa när samhället brister i stödet till henne.

Vi kräver att

- Eftervåldet måste uppgå hos myndigheter och politiker och att det ska ses som fortsatt våld mot kvinnan
- Samhället måste inse allvaret med eftervåldet och begränsa förövaren med kraftfulla åtgärder
- Domstolen ska inte döma till umgänge och/eller gemensam vårdnad om mannen har utsatt kvinnan för våld
- Kvinnan och barnen ska ha ett värdigt liv i frihet efter att ha separerat från förövaren